

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гзз 3/05
03.03.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиоца "АА", против туженика ББ, ради извршења уговора, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Гт.І број 2385/04 од 28.10.2004. године, изјављеног против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. број 1209/04 од 13.07.2004. године, у седници одржаној 3.03.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

Захтев СЕ УСВАЈА и ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Нишу Гж. број 1209/04 од 13.07.2004. године, тако што се одбија као неоснована жалба тужиоца и потврђује пресуда Општинског суда у Алексинцу П. број 219/03 од 22.04.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Алексинцу П. број 219/03 од 22.04.2004. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му по основу анекса уговора о преносном кредиту и по основу стицања без основа испоручи 1.075,5 кг. јунећег меса живе мере, а за случај немогућности да исплати новчану противвредност ове количине меса по тржишној цени по 1 кг. на дан исплате, а увећањем од 6% на име изгубљене марже и тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Нишу Гж. број 1209/04 од 13.07.2004. године, жалба тужиоца је усвојена и наведена првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтев тужиоца усвојен у целости, а тужени обавезан на исплату трошкова поступка тужиоцу од 16.720,00 динара.

Против правноснажне пресуде Окружног суда, Републички јавни тужилац је благовремено подигао захтев за заштиту законитости због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и нашао да је захтев основан.

У поступку је утврђено да је између странака 6.12.1989. године закључен уговор о преносном кредиту за набавку трактора и анекс тог уговора од 10.11.1990. године, којим се тужени обавезао да за примљени трактор "ИМТ 539" из средстава Зајма за обнову и развој, испоручи одређену количину ВВ меса у року од пет година у полугодишњим давањима, с тим да свака рата доспева 1.06. и 1.12, са роком отплате почев од 1.12.1990. до 31.12.1995. године, када је доспевала за наплату последња рата. Тужени је са отплатом кредита престао 7.05.1993. године, тако да је остао у обавези да тужиоцу испоручи још 1.075,5 кг. меса.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца, оцењујући да је истакнут приговор застарелости од стране туженог основан и да је потраживање тужиоца застарело сходно члану 372. став 2. ЗОО, јер се у конкретном случају не ради о стицању без основа, већ о испуњењу уговора. Насупрот томе, становиште другостепеног суда је да предметно потраживање није застарело применом члана 371. ЗОО, због чега је преиначујући првостепену пресуду, усвојио тужбени захтев тужиоца.

Врховни суд налази да је првостепени суд правилно одлучио, а да је другостепена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права. Основано се у захтеву за заштиту законитости истиче да се у конкретном случају ради о повременим потраживањима, односно потраживањима ануитета по наведеном уговору о преносном кредиту, којим је уговорено да тужени своју обавезу измирује у једнаким унапред одређеним износима који доспевају полугодишње, са укупним роком отплате од пет година, у ком случају се примењује рок застарелости од три године, рачунајући од доспелости сваког појединачног давања, како је то прописано чланом 372. став 1. и 2. ЗОО. С обзиром да је тужба поднета 12.03.2003. године а последња обавеза туженог је доспевала 31.12.1995. године, наведени рок од три године је протекао, због чега је првостепени суд правилно одбио тужбени захтев тужиоца за извршење неизмиреног дела обавезе туженог. У ситуацији када обавеза дужника има свој основ у уговору који је закључио са повериоцем, који није раскинут или поништен, као у конкретном случају, неизвршењем такве обавезе није дошло до неоснованог обогаћења дужника у смислу члана 210. ЗОО, да би се применила правила враћања стеченог без основа, па и општи застарни рок за ову врсту потраживања из члана 371. ЗОО.

На основу члана 395. став 1. у вези члана 408. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић,с.р.

За тачност отправка

дц